

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 1P/139/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5623216567
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2024:5623216567.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou JUDr. Katarínou Podhorcovou vo veci starostlivosti o maloletého A. B., nar. X. X. XXXX, t.č. bytom ako matka, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, dieťa matky C. B., nar. X. X. XXXX, bytom D. XXXX/XX, A. E., právne zastúpenej: JANČI & Partners s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Belopotockého 720/2, Liptovský Mikuláš, a otca F. B., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom G. XXX/X, H., právne zastúpeného JUDr. Mgr. Martinou Tomasovou, advokátkou so sídlom ul. Francisciho 3288, Poprad, o návrhu otca na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností, takto

rozhodol:

- I. Maloletý A. B., nar. X. X. XXXX, sa z v e r u j e do osobnej starostlivosti otca.
- II. Obidvaja rodičia sú o p r á v n e n í maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.
- III. Matka je p o v i n n á prispievať na výživu maloletého A. B., nar. X. X. XXXX, po 220,- eur mesačne, vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred, k rukám otca maloletého, počnúc od 15. 12. 2023.
- IV. Zameškané výživné za obdobie od 15. 12. 2023 do 30. 6. 2024 vo výške 740,65 eur je matka p o v i n n á zaplatiť otcovi v prospech maloletého do 15 dní od doručenia tohto rozsudku.
- V. Súd návrh otca na určenie výživného vo zvyšnej časti z a m i e t a.
- VI. Súd styk matky s maloletým n e u r č u j e.
- VII. Týmto s a m e n í rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 4P/22/2013-24 zo dňa 24. 4. 2013 o osobnej starostlivosti, rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 6P/44/2013-50 zo dňa 11. 2. 2014 o výživnom a rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 1P/95/2018-25 zo dňa 19. 3. 2019 v časti o úprave styku s maloletým.
- VIII. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 15. 11. 2023 doručil otec maloletého návrh na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému synovi A. B., ktorý odôvodnil zásadnou zmenou pomerov v rodine. Hoci syn bol rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9P/106/2013-15 zo dňa 11. 12. 2013 po rozvode manželstva rodičov zverený do osobnej starostlivosti matky, a následne bol rozsudkom Okresného súdu Liptovský

Mikuláš sp. zn. 1P/95/2018 upravený rodičovskou dohodou styk otca s maloletým. Od 13. 11. 2023 sa maloletý zdržiava v prevažnej miere v domácnosti u otca. Vzťahy medzi matkou a maloletým sa narušili, podľa otca, syn pociťuje u matky dlhšiu dobu nevládnosť prostredia. Je to pre neho záťaž, odzrkadľuje sa to na jeho duševnom zdraví a celkovej psychickej pohode, následne v jeho správaní. Od matky chce utiecť, respektíve odísť, vyhľadáva prítomnosť otca. Chce zmeniť výchovné prostredie, nechce bývať s matkou a jej partnerom v jednej domácnosti. Medzi synom a súčasným partnerom matky nie je vytvorený dobrý vzťah, resp. tento nie je žiadny. Pri akejkolvek situácii, ktorá vznikne v domácnosti, matka toleruje a rešpektuje jedine názor svojho súčasného partnera, neprihliada na názory syna, nikdy sa ho nezastane, podrží stranu svojmu partnerovi. Vzťah medzi matkou a synom je poznačený nedôverou. Podľa otca, matka vyslovene bráni synovi, aby sa s ním telefonicky kontaktoval, i s rodinou otca, s kamarátmi, zoberie mu telefón na 2 týždne. Otec sa môže kontaktovať so synom jedine cez matkin telefón, avšak závisí od jej svojvôle, či zdvihne telefón. Zakazuje A. stretávať sa s jeho rovesníkmi v obavách, že by odišiel k otcovi. Spolu s jej partnerom maloletému vulgárne nadávajú, a podľa syna je to kvôli nepodstatným veciam. Pridružujú sa i pravidelné facky od matky. Po takýchto výstupoch sa matka a jej partner s dieťaťom vôbec nerozprávajú aj 3 dni, čím je maloletý vystavený dlhodobému psychickému tlaku a trýzneniu. Syn mu povedal, že v dôsledku toho sa absolútne nedokáže sústrediť na učenie, psychicky nezvláda tento stav v rodine. Okrem uvedeného, matka s partnerom berú maloletému A. pravidelne kľúče od bytu, doma ho zamknú, nemôže ísť von. Pretože matka pracuje v herni a pracovné zmeny má od 10.00 hod. do 03.00 hod, maloletý A. býva doma často sám. Ak je v tom čase prítomný partner matky, ten maloletého netoleruje, vhodným spôsobom s ním nekomunikuje, iba ho okrikuje, nadáva mu, nedovolí mu pozeráť ani televíziu. A. sa otcovi sťažoval, že keď od neho prišiel 30. 10. 2023 domov, bola v byte matky napätá situácia, keď ihneď, ako prišiel, matka s partnerom od neho vyžadovali, aby im odovzdal telefón, a keď to odmietol, partner matky začal do neho strkať a svojou hlavou A. tlačil do hrude a týmto spôsobom ho zatlačil k stene. Matka sa na agresívne správanie jej partnera len prizerala, ničím mu nezabránila. Následne, keď maloletý uviedol, že nechce v dôsledku takejto situácie zostať doma, a chce odísť k otcovi, matka a jej partner si ho začali medzi sebou postrkovať, chceli mu nasilu zobrať kľúče, aby nemohol odísť, spôsobili mu škrabance na rukách. A. informoval otca, a tento dňa 2. 11. 2023 kontaktoval Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Liptovskom Mikuláši. Naposledy (ku dňu podania návrhu) bol v kontakte so synom od 9. 11. do 13. 11. 2023, kedy ho viedol do školy. Vzhľadom na vážne skutočnosti, otec oznámil matke formou sms dňa 13. 11. 2023, že syn zostane zatiaľ v jeho starostlivosti. Poukázal na to, že sa nemôže prizerať, ako je na syna vyvíjaný psychický tlak, ako už dochádza k jeho fyzickému napádaniu, ohrozená je jeho mravná výchova, a akákoľvek morálka vo vzťahu k jeho synovi ide bokom. Matka v súčasnosti nie je žiadnym pozitívnym vzorom pre maloleté dieťa, neháji jeho záujmy a jeho práva, slepo uprednostňuje záujmy svojho partnera. Otec ďalej zdôraznil, že syn je v období prichádzajúcej puberty, potrebuje podporu a chápaný prístup zo strany rodiča. Má 14 rokov, vie už vysloviť svoj názor, a tento je potrebné rešpektovať a prihliadať naň. Otec je pripravený prebrať rodičovské práva a povinnosti na seba, byť synovi väčšou oporou, ako jeho matka, je schopný syna vypočuť, tolerovať jeho názor. Podľa neho, je nevyhnutné rýchlo a dočasne upraviť zverenie syna do jeho osobnej starostlivosti a zároveň dočasne upraviť vyživovaciu povinnosť matke do času, kým nebude právoplatne rozhodnuté vo veci samej. Synovi nebude brániť, aby sa s matkou stretával, pokiaľ bude obnovená jeho dôvera. Je pripravený výchovne pôsobiť na syna. Rodičia navzájom nekomunikujú, nedokážu sa dohodnúť na novej úprave rodičovských práv a povinností. A. odmieta odísť k matke, existuje tu teda stav právnej neistoty, ktorý je nevyhnutné odstrániť do právoplatného skončenia veci samej. Keďže už teraz na jednej strane prebieha rodičovský konflikt, a na druhej strane otec musí riešiť situácie, ktoré prináša každodenný život, napr. záležitosti školy, zdravotnú starostlivosť a pod., je nevyhnutné tento stav riešiť dočasným zverením maloletého do otcovej osobnej starostlivosti. Otec ďalej uviedol, že od októbra 2023 je zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie. V minulosti bol živnostníkom, keď vykonával stavebné práce, a jeho príjem z tejto činnosti bol vo výške cca 870 eur. Príjem matky mu známy nie je. K svojim majetkovým pomerom uviedol, že býva v byte, ktorého vlastníkom je jeho matka, on hradí náklady na inkaso vo výške 128 eur, 5 eur za plyn a 40 eur za elektrinu. Výdaje na stravu má vo výške 150 eur, na hygienické potreby a ošatenie 20 eur + výdavok na telefón. Okrem mal. A. má ešte 2 vyživovacie povinnosti. Maloletý A. nemá žiadne zdravotné obmedzenia, pre ktoré by bolo potrebné vynakladať vyššie výdavky. Dočasné výživné otec navrhol, vzhľadom na výdavky, ktoré bude musieť znášať v prípade zverenia A. do osobnej starostlivosti, vo výške 200 eur mesačne.

2. Uznesením č. k. 1P/139/2023-66 zo dňa 13. 12. 2023 súd nariadil neodkladné opatrenie, na základe ktorého bol maloletý zverený do starostlivosti otca, a matka bola zaviazaná prespievať na

jeho výživu po 100,- eur mesačne, vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca vopred, k rukám otca maloletého. V odvolacom konaní, iniciovanom matkou, potvrdil Krajský súd v Žiline uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku o zverení maloletého do starostlivosti otca a vo výroku o povinnosti matky prispievať na výživu syna až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Krajský súd uznesenie v časti výroku o oprávnení otca maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach zrušil s odôvodnením, že podľa právoplatného rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 4P/22/2013-24 zo dňa 24. 4. 2013, obidvaja rodičia sú oprávnení maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Uvedené zodpovedá i ustanoveniu § 28 ods. 1 písm. b), c) Zákona o rodine za stavu, že matka maloletého nebola pozbavená, ani obmedzená vo výkone rodičovských práv a povinností. Z dôvodu nadbytočnosti tejto časti výroku, táto bola zrušená bez náhrady.

3. V rámci multidisciplinárneho prístupu pri riešení otázok týkajúcich sa starostlivosti o maloleté deti sa stretli obidvaja rodičia pred vyšším súdnym úradníkom – koordinátorom súdu na informatívnom stretnutí dňa 22. 4. 2024, za prítomnosti svojich zástupcov a kolízneho opatrovníka. Rodičia nedospeli ku konsenzu v otázke osobnej starostlivosti o syna a neprejavili ani záujem o odborné poradenstvo cestou akreditovaného Občianskeho združenia FAMILIAM, odporúčané kolíznym opatrovníkom.

4. Na pojednávaní dňa 2. 7. 2024 zotrval otec prostredníctvom svojej zástupkyne na svojom návrhu v plnom rozsahu. Zástupkyňa otca upresnila návrh v časti o navrhovanom rozsahu styku matky s maloletým v rámci bežného roka i počas sviatkov a prázdnin, a to neobmedzene. Od podania návrhu otca došlo k zmene na jeho strane. Nie je už evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, vyradený bol na základe vlastnej žiadosti z dôvodu, že ku dňu 2. 5. 2024 si obnovil živnosť. Otec zotrváva na návrhu na určenie výživného vo výške 250,- eur mesačne od podania návrhu. Podľa otca, ide o primerané výživné pre maloletého, ktorý dosiahne 1. 8. 2024 15 rokov. Zástupkyňa otca upriamila pozornosť na ďalšie výdavky otca, najmä na voľnočasové aktivity, keď synovi zaplatil pobytový týždňový rybársky tábor za 150,- eur. Musel mu kúpiť kompletne ošatenie, pretože matka mu nedovolila vziať si oblečenie, ktoré má u nej.

5. Matka vyjadrila zásadný nesúhlas s návrhom otca v celom rozsahu s argumentáciou, že od času, ako je maloletý zverený do starostlivosti otca neodkladným opatrením, zhoršilo sa jeho správanie i prospech v škole.

6. V konaní bolo zisťované i stanovisko maloletého, ktorý napriek počiatočnému nesúhlasu, bol ochotný zverejniť pred rodičmi jeho vyjadrenie v celom rozsahu. Vyjadril sa, že rozumie, čo je predmetom konania, vie, že ide o to, či bude zverený do osobnej starostlivosti matky. Vyjadril sa, bez ďalšej otázky sudkyne, sám spontánne, že chce byť v osobnej starostlivosti otca, cíti sa u neho lepšie. Mamu by chcel navštevovať podľa dohody, bez súdneho rozhodnutia. Jeho predstava stretávať sa s ňou je taká, že vždy po tréningu, ktorý býva obvykle v pondelok, stredu a piatok, by ju išiel navštíviť. Cesta ku nej trvá približne 5 minút, vedel by si predstaviť u nej tráviť čas hodinu, hodinu a pol. Podmienkou toho, aby prebiehalo stretávanie sa s matkou je to, aby sa matka a jej priateľ nevyjadrovali dehonestujúco na adresu otca, aby nenadávali na neho, a tak isto, aby nenadávali maloletému. Vyjadril sa tiež o fyzických útokoch zo strany matky a jej priateľa. Želá si, aby sa neopakovali takéto situácie. Za predpokladu, ak by sa rozprávali medzi sebou „normálne“, je ochotný mamu navštevovať, takisto stráviť s ňou aj prázdniny počas jedného týždňa, ak by bol pre neho vytvorený zaujímavý program, v závislosti aj od toho, aký program mu pripraví otec. Je ochotný stretávať sa s matkou aj počas víkendov, opäť v závislosti na kvalite komunikácie s ňou, nevyklučujúc jedno, dve prenocovania 2x do mesiaca. Opakovane sa vyjadril, že všetko závisí od spôsobu správania sa matky a jej priateľa ku nemu. Ak by s matkou išiel na dovolenku, je si vedomý toho, že by musel akceptovať aj prítomnosť jej priateľa. Želá si, aby neboli adresované verbálne útoky na adresu otca i na maloletého, i fyzické útoky. S otcom má dobrý vzťah, nechcel by na ňom nič zmeniť, nič zlepšiť. Pri otázke, čo mu imponuje na matke, dlho mlčal, neodpovedal, želá si zmeniť jej správanie voči nemu, aby nevznikali medzi nimi hádky, ktorých hlavným spúšťačom je jej neadekvátne vyjadrovanie sa na adresu otca. Za príčinu hádok s matkou nepovažuje pravidlá, ktoré od neho požaduje, pretože on nemá problém pomôcť v domácnosti. Necíti sa vždy príjemne u matky aj kvôli tomu, že nie vždy je tam poriadok, po dlhšej neprítomnosti v jej domácnosti je tam napríklad prach na jeho stole, na televízii, na poličkách. Nemá však problém utrieť to on sám, poukazuje len na to, že to po jeho dlhšej neprítomnosti zistí, pričom netvrdí, že domácnosť matky je zanedbaná. Má veľmi dobrý vzťah aj so svojimi bratmi (maloletý sa usmial pri rozhovore o nich), ide o súrodencov vo veku 9 a 5 rokov, B. a I. (deti otca). Dobrý vzťah má aj s priateľkou otca. S otcom trávi čas tak, že chodievajú spolu na výlety,

na rybačku, spolu i s mladšími bratmi. Tiež pôjde s jedným z bratov (starším) na rybársky tábor. Pokiaľ ide o školský výlet, tak skupinka spolužiakov nešla na školský výlet do Košíc z nasledovných dôvodov. Na hodine výtvarnej výchovy požiadala skupinka spolužiakov, vrátane maloletého, o používanie telefónu ako motivácie pri voľbe kresieb. Maloletý sa vyjadril, že kreslil les, ostatní spolužiaci sa však počas kreslenia venovali aj hrám na telefóne. Učiteľka zobrala telefóny všetkým, napriek tomu, že on kreslil. Riešila to s triednou učiteľkou, a táto situácia bola dôvodom, pre ktorý nešli na školský výlet do Košíc. Inak bol na školskom výlete v múzeu v meste. S priateľkou otca vychádza dobre, ona žije u otca asi mesiac, on žije u otca asi trištvrte roka. Naposledy bol pri matke asi pred týždňom, pohádali sa, mal pôvodne v pláne byť u nej od piatku do nedele, avšak po hádke odišiel už v sobotu. Dôvodom hádky boli nejaké maličkosti, potom sa to vystupňovalo. Opäť uviedol, že si želá, aby mu matka s priateľom nenadávali a nehádali sa s ním. Z počiatku nechcel uviesť výrazy jemu adresované, neskôr priznal hrubý vulgárny výraz.

7. Otec na pojednávaní poprel tvrdenia matky, že by syna manipuloval. Za hlavný dôvod svojho návrhu považuje správanie matky. Vždy, keď syn od nej odíde, povie, že sa pohádali. Jeho práním je ostať u otca. Pri ostatnej návšteve od nej utiekol cez okno i s počítačom, ktorý si zobral, napriek jej nesúhlasu, pretože potreboval robiť projekt do školy. Matka mu nedovolila vziať ho, zamkla byt, aby s počítačom nemohol vyjsť. Pokiaľ ide o postoj maloletého, otec ho mnohokrát ku matke posielal alebo povedal, aby jej aspoň zavolať. Keď je na syna nahnevaná, ona mu nezavolá. Otec sa na adresu matky nevyjadruje pred synom. Pokiaľ ide o jeho pomery, obnovil si živnosť od 1. 5. 2024, pracuje v lese, jeho čistý príjem je približne 900,- eur mesačne. Ako uchádzač o zamestnanie, evidovaný od 25. 10. 2023, do 1. 5. 2024, neodstával žiadne dávky v nezamestnanosti, nespĺňal podmienky pre poskytnutie, predtým si neplatil nepovinné odvody. V súčasnosti býva v trojizbovom nájomnom byte v A. J., nájomné platí po 128,- eur mesačne, za elektrinu 40,- eur mesačne, za plyn 5,- eur mesačne. Ide o byt patriaci jeho matke, za užívanie bytu matke neplatí, úhrady smerujú bytovému podniku. Syn býva u neho od novembra 2023. Stravuje sa v školskej jedálni, najmenej v máji a v júni, platby sú 28,- eur mesačne. Predtým sa stravoval striedavo u neho alebo u matky, keď išiel na tréning. Každé ráno robí synovi desiaty. Futbal mu platí mama, raz ročne platí členské asi 100,- eur. On mu kúpil kopačky tento rok za 40,- eur. Platí synovi i cestovné do školy 17,20 eur mesačne. Zaplatil mu rybársky pobytový tábor v auguste za 150,- eur. Okrem toho mal výdavky na dvojce botasky 180,- eur, zimné topánky za 100,- eur, rifle za 60,- eur, troje kraťasy za 150,- eur, štyri tričká za 80,- eur, zimnú bundu za 50,- eur. Za dve permanentky do posilňovne mu zaplatil 60,- eur. Potom mal problémy s križami, prestal tam chodiť. Asi 5 rokov, každý mesiac, mu sporí po 40,- eur na jeho vlastný účet, peniaze nevyberal. Za telefón mu platí 7 – 14,- eur. Poistenie mu neplatí, predpokladá, že sporenie je spojené aj s poistením. Nemá vedomosť, či mu nejaké poistenie platí matka. Vreckové má minimálne 20,- eur mesačne. Ku lekáreke často nechodí, nebýva chorý. Teraz je v puberte, teda, pokiaľ ide o stravu, výdavky sú omnoho vyššie oproti obdobiu pred tým. Od novembra, ako syn býva u neho, musel mu kúpiť všetko, od ponožiek až po zimnú bundu. Od matky si všetko zobrať nemohol. S matkou o tom nekomunikoval. Vie, že by mu odpovedala, aby mu nakúpil on. Počítač, ktorý si syn od nej zobral, jej musel syn vrátiť. Prišla si poň za ním do školy. Bicykel synovi kupovala asi pred 2 rokmi, ten si ku otcovi nemôže zobrať, tak isto kolieskové a ľadové korčule. Keď idú spolu na bicykle aj s jeho priateľkou a deťmi, otec si požičia bicykel od brata alebo od rodičov, a jeho bicykel požičia synovi. Má ďalšie dve vyživovacie povinnosti na syna B. vo veku 5 rokov po 160,- eur mesačne a na syna I. vo veku 9 rokov po 180,- eur mesačne, a to všetko od novembra 2023. Predtým takto určenú vyživovaciu povinnosť nemal, s matkou detí žil do novembra 2023. Keď bol nezamestnaný, žil z úspor. Nemal vtedy prácu, pretože na stavbách a v lese sa robiť nedá. I dvom mladším synom od novembra 2023 kupoval oblečenie a botasky. Tiež im prispieval na zubnú starostlivosť. Ich matka mu oznámi výdavky a tieto si delia na polovicu. Minulý týždeň zaplatil zubára obidvom, spolu 40,- eur. Chlapci nebývajú často chorí. Ani otec nemá zvýšené výdavky na lekársku starostlivosť. Tento rok bol syn A. na výlete so školou v Banskej Štiavnici, otec za to platil 20,- eur. Ešte sa nestalo, že by si syn pýtal peniaze na fiktívne účely. Pokiaľ ide o potrebný počítač pre syna, otec ho má, avšak v súčasnosti je zablokovaný, potrebné je odniesť ho do servisu. A. počítač potrebuje na projekty, v septembri pôjde do 9. ročníka. Pokiaľ ide o voľnočasové aktivity otca, minulý rok bol s bývalou manželkou a obidvomi synmi v Španielsku. A. nebol, bolo v septembri, kedy chodil do školy. Otec bol 4 – 5 dní i na dovolenke v Chorvátsku s dcérou D.. V máji 2023 bol na recipročnej poľovačke v Afrike, ktorá ho stála 800,- eur. Tento rok ešte len bude plánovať s deťmi dovolenku počas prázdnin. Aktuálny stav jeho úspor je približne 3.000,- eur. Vlastní osobné motorové vozidlo Seat Alhambra, rok výroby nevie, má ho asi 3, 4 roky, druhé vozidlo je Audi A4, rok výroby asi 2012. Platí len zákonné poistenie po približne 140,- eur ročne na jedno vozidlo. Výdavky

má i na telefón po 60,- eur mesačne, nezahŕňa ich do výdavkov živnosti, ani naftu do auta, ktorá stojí okolo 200,- eur mesačne.

8. Matka vo svojej výpovedi zotrvala na svojom stanovisku, že otec syna manipuluje. Ona navrhovala striedavú starostlivosť, ale neúspešne. Podľa nej, súdne konanie i správanie otca má na syna dopad. Pripustila, že medzi synom mala určité incidenty, ale bolo to z dôvodu, že nedodržiaval ňou nastavené pravidlá. Stalo sa tak napríklad vtedy, keď ho žiadala, aby prestal vo večerných hodinách tráviť čas na mobilnom telefóne, keď je čas na spánok. Jeho reakcia bola neadekvátne, útočná na matku, zahnal sa na ňu, kričal, aby mu telefón vrátila. Ruku stiahol späť. Konflikt pokračoval, keď odišla do obývačky, kde telefón stále od nej žiadal a správal sa výhražne. Dostal od nej ľahší, kĺzavý úder fackou po tvári. Jej priateľ bol prítomný, popiera však, že by syna tlačil do hrude, má dva metre, technicky to nie je možné. Priateľ sa nemohol pozerieť na správanie syna ku vlastnej matke, snažil sa mu dohovoriť. Nie je pravda, že by si ho s priateľom strkali, určite nepoužívali také vulgarizmy ako syn hovorí, nanajvýš mu bolo povedané, že je sprostý. Na obranu matka uvádza, že i otec nepoužíva vybrané výrazy na adresu detí, a je to pravý opak toho, čo hovorí syn. Medzi ňou a A. sa viac podobných incidentov neopakovalo. Ku osobným pomerom uviedla, že žije v jednej domácnosti s priateľom a synom A.. Jej čistý mesačný príjem je približne 1.000,- eur. Priateľ prispieva na svoju stravu 200,- eur, niekedy viac ako 200,- eur. Bývajú v nájomnom trojizbovom byte. Nájomné platí matka 300,- eur. Priateľ za domácnosť neplatí, 200,- eur za jeho stravu prikladá k jej 300,- eurám na stravu, a keď je potrebné, priloží priateľ cca 50,- eur. Za elektrinu matka platí mesačne 32,- eur, za svoj telefón 25,- eur. A. platí poistenie po 25,- eur mesačne aj so sporením. Odvoz smetí stojí 60,- eur ročne za dvoch. Ona má intoleranciu (bližšie nedefinovanú), preto má zvýšené výdavky na stravu, t. j. 300,- eur mesačne, to znamená, že spoločné celkové výdavky na stravu majú i s priateľom 500,- eur, za internet sa platí 10,- eur, takže celkové výdavky na bývanie sú 400,- eur mesačne, plus výdavky na drogériu, a na tú jej priateľ prispieva. Keďže syn sa pri nej nezdržiava, respektíve nemali čas ísť spolu do Liptovského Mikuláša na nákup, naposledy mu nič nekúpila. Cez jarné prázdniny boli na motorkách, stálo to viac ako 30,- eur. Ona má zvýšené výdavky na osobitnú stravu, lieči sa na internej ambulancii, tiež na chrbticu, predpisované sú jej lieky, za ktoré si dopláca 35,- eur mesačne. Chodí na SM cvičenie raz do týždňa za 6,- eur, a dvakrát do mesiaca na masáž, jedna stojí 20,- eur. Aktuálne je po operácii, práceneschopná bola od 21. alebo 22. 5. do 30. 6. 2024, o čom predložila i rozhodnutie Sociálnej poisťovne o určení nemocenských dávok vo výške 22,80 eur na deň. V máji dostala nemocenské 190,69 eur, a celkový čistý príjem spolu so mzdou mala v máji 1.015,42 eur. V júni jej boli poskytnuté rýdzo len nemocenské dávky. Daňový bonus 140,- eur sa jej bude za jún pravdepodobne celý krátiť kvôli práceneschopnosti. Rodinné prídavky nepoberá od prijatia neodkladného opatrenia. K uvedenému otec uviedol, že on si o vyplácanie prídavkov na syna nepožiadala.

9. Matka ďalej uviedla, že asi v septembri kupovali synovi kopačky, chcel lepšie, prispel si na ne, ona mu dala 50,- eur. Spochybnila tvrdenie otca, že syn v prechodnom období nemohol chodiť na futbal, lebo nemal kopačky. Na futbal nechodil, keď bol u neho. Podľa nej, rolu zohrala i dochádzka z Liptovského Petra, keď tréningy sú v Liptovskom Hrádku. Príjem jej partnera je okolo 900,- eur mesačne. Matka pracuje na zmeny tak, že dva dni pracuje od 10.00 hod. do 03:00 hod. dvakrát, potom má štyri dni voľno. V čase, keď je v práci, je so synom priateľ. A. s tým nikdy problém nemal. Ak by bol A. v striedavej osobnej starostlivosti, snažila by sa to riešiť tak, ako predtým, keď býval s jej priateľom, a syn s tým nemal problém. Poprela, že by jej priateľ synovi nadával, opýtal sa ho len, či chce byť hlúpy. Ona má pracovnú zmluvu do konca októbra, nevie dopredu presne, kedy má pracovnú zmenu cez víkend. Môže sa stať, že napriek predpokladanému voľnému víkend, bude v práci, a nie doma. U terajšieho zamestnávateľa je zamestnaná pol roka, preto sa javí ako problematické prispôsobovanie zmeny v prospech kontaktu so synom. Upriamila pozornosť i na zhoršenie prospechu syna v škole, i správanie, odvtedy ako je u otca. Na preukázanie svojich tvrdení predložila správu Základnej školy s materskou školou E. XXX, A. E., zo dňa 19. 4. 2024, vypracovanú triednou učiteľkou, že oproti minulým školským rokom sa zhoršil prospech a správanie A.. Stáva sa, že si nesplní svoje povinnosti. Niekoľkokrát sa stalo, že neprišiel na prvú vyučovaciu hodinu, na ktorej mali písať ohlásenú písomnú prácu alebo mal odpovedať. Omeškania otec následne vždy ospravedlnil s tým, že A. zaspal. Bolesť brucha sa u neho vyskytnú vtedy, keď má ísť odpovedať alebo prezentovať projekt, ktorý nemá vypracovaný. Po upozornení otca na synove nevhodné správanie sa toto na čas upravilo. Na vyučovaní je často nesústredený, zamyslený, pri samostatnej práci hľadá pomoc u spolužiakov. Pri poslednom stretnutí postrehli, že sa zmenil aj A. vzťah k matke, správa sa ku nej odmietavo. Matka bola upovedomená o nepripravenosti A. na vyučovanie, oboznámená bola i s vyučovacími výsledkami. V kolektíve je obľúbený, zapája sa do školských aktivít,

je ochotný pomôcť, dá sa však ľahko ovplyvniť inými spolužiakmi. Navštevuje športový klub, je dobrým hráčom futbalu. Futbalový oddiel ŠKM Liptovský Hrádok v potvrdení uviedol, že maloletý sa od mesiaca december 2023 doposiaľ (dátum v správe nie je uvedený) na tréningoch zúčastňuje sporadicky. V roku 2024 bol nanajvýš päťkrát.

10. Okrem výsluchu obidvoch rodičov a zisťovania postoja maloletého, súd vykonal dokazovanie oboznámením s listinnými dôkazmi preukazujúcimi rodinné pomery, zárobkové a majetkové pomery obidvoch rodičov, ich výdavky najmä na domácnosť a na maloletého, tiež s obsahom správ kolízneho opatrovníka zo zisťovania pomerov v rodine a s obsahom pripojených spisov Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1P/95/2018, 9P/117/2014, 6P/44/2013, 9P/106/2013, 4P/22/2013.

11. Rozsudkom Okresného súdu Litovský Mikuláš č.k. 4P/22/2013-24 zo dňa 24. 4. 2013 súd manželstvo navrhovateľky C. B. a odporcu F. B. rozviedol. V časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností matka a otec uzavreli rodičovskú dohodu, keď mal. dcéra D. bola zverená do osobnej starostlivosti otca a maloletý A. bol zverený do osobnej starostlivosti matky. Rodičia sa zaviazali prispievať na výživu maloletých detí. Predmetom konania vo veciach sp. zn. 5P/33/2013 a 6P/44/2013 boli návrhy otca na zníženie výživného na mal. A., keď prvý návrh vo veci sp. zn. 5P/33/2013 súd zamietol, a v konaní sp.zn. 6P/44/2013 súd návrhu čiastočne vyhovel a znížil pôvodne určené výživné vo výške 300 eur na výživné vo výške 200 eur mesačne. V konaní sp. zn. 10P/45/2013 bol predmetom konania návrh otca na úpravu styku s maloletým A., keď konanie bolo v dôsledku späťvzatia návrhu uznesením zo dňa 2. 10. 2013 zastavené. V konaní sp. zn. 9P/106/2013 bol predmetom konania návrh matky na úpravu styku s maloletým A., a konanie bolo skončené schválením rodičovskej dohody rozsudkom zo dňa 11. 12. 2013. V konaní sp. zn. 9P/117/2014 sa otec domáhal zverenia maloletého A. do svojej osobnej starostlivosti, pričom aj predmetné koanie bolo v dôsledku späťvzatia návrhu dňa 26. 11. 2014 zastavené. V konaní sp. zn. 1P/95/2018 sa matka opäť domáhala úpravy styku otca s maloletým, keď súd rozsudkom zo dňa 19. 3. 2019 schválil medzi rodičmi rodičovskú dohodu.

12. Zo správy kolízneho opatrovníka zo zisťovania pomerov v rodine vyplýva, že maloletý je dispenzarizovaný v ortopedickej a infektologickej ambulancii. Z vyjadrenia maloletého z apríla 2024 vyplýva, že mamin priateľ sa s ním stále nerozpráva. Ku mame by chodil, a keď sa s ňou dohodne, otcovi to nerobí problém. Tvrdí, že aj u otca sú pravidlá, ktoré dodržiava, napríklad spánok o 21:00 hod., regulovaný mobil. Za celé obdobie konania boli rodičia opakovane motivovaní ku vzájomnej konštruktívnej rodičovskej komunikácii, nastavení pravidiel vo výchove a starostlivosti, rešpektujúc najlepší záujem maloletého.

13. Z potvrdenia o príjme matky vyplýva jej priemerný čistý mesačný príjem za obdobie od decembra 2023 do mája 2024 vo výške 1.107,19 eur. U otca boli z daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2023 preukázané príjmy zo živnosti vo výške 56.242,01 eur, výdavky 56.242,01 eur (pozn. teda, je to rovnaké), daň na úhradu 0.00 eur. Podľa jeho vlastného vyjadrenia disponuje mesačne sumou cca 900 eur netto.

14. V čase ostatného rozhodovania o výživnom mal otec nepravidelný príjem, podnikal v stavebníctve, jeho práca má prevažne sezónny charakter. Za kalendárny rok 2013 mal príjem 15.522,- eur, z čoho bolo uhradené Obecným úradom Vavrišovo 4.860,- eur, pričom otec tvrdil, že z tejto čiastky polovicu predstavujú náklady na materiál. Príjem matky bol vo výške 572,- eur mesačne (rodičovský príspevok 204,20 eur a mzda 368,- eur). Otec nevykonával v minulosti stavebné práce sám, ale mal pomocníkov, ktorým časť získanej sumy za rok 2013 vyplácal, čo matka vtedy nespochybnila. Otec maloletého bol i v tom čase živnostník, zo svojho príjmu bol povinný platiť odvody a daň, teda finančné prostriedky poukávané na jeho účte neznamenali jeho skutočný čistý príjem. V danom čase mal otec v osobnej starostlivosti i maloletú dcéru D. B., ktorá je v súčasnosti už plnoletá a osamostatnená.

15. V záverečnom prednese zástupca otca zotrval na návrhu, aby bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti otca, s tým, že ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach. S otcom navrhli neurčovať stretávanie matky s maloletým, akceptujú model, kedy bude s matkou v kontakte počas bežného roka, sviatkov, vrátane Vianoc. Zotrval tiež na návrhu otca na určenie výživného vo výške 250,- eur mesačne od podania návrhu, prihládajúc na doterajšie úhrady výživného po 100,- eur mesačne, s tým, aby bola matka zaviazaná zaplatiť i zameškané výživné od podania návrhu. Svoj návrh na zverenie maloletého do starostlivosti otca odôvodnili najmä dlhodobým postojom maloletého,

ktorý dosiahol taký stupeň morálneho, fyzického a duševného vývinu, že dokáže prezentovať svoj názor a tlmočiť udalosti, ktoré nastali u matky. Zástupca otca upriamil pozornosť i na skutočnosť, že hoci partner matky dlhodobo užíva nájomný byt, v ktorom žije s matkou, nepodieľa sa primerane na úhrade výdavkov. Otec prostredníctvom svojho zástupcu nepripustil možnosť zveriť maloletého do striedavej osobnej starostlivosti, vzhľadom na odmietavý postoj maloletého k tejto forme rodičovskej starostlivosti, navyše, ak by súd uvažoval o tejto forme rodičovskej starostlivosti, bolo by nevyhnutné ďalšie dokazovanie, a to formou znaleckého dokazovania znalcom z oblasti pedopsychológie, čo by mohlo celú situáciu len skomplikovať a vyhrotiť už dosť narušené vzťahy medzi matkou a maloletým. Otec sa pripojil ku prednesu svojho zástupcu.

16. Matka prostredníctvom svojej zástupkyne zotrvala na návrhu zveriť maloletého do striedavej osobnej starostlivosti. Podľa matky, maloletý má u nej väčšiu disciplínu. Skutočnosť, že disciplína u maloletého poľavila, sa prejavila na jeho správaní a záverečnom prospechu v škole, ktorý sa zhoršil. Matka sa o maloletého riadne stará, a v prípade ak niečo potrebuje, vždy mu kúpila notebook, bicykel. Pokiaľ ide o postoj maloletého k striedavej starostlivosti, podľa nich, on len vyjadril svoj názor, ale samotnú striedavú starostlivosť, vzhľadom k tomu, že matku má rád, neodmietal. V prípade osobnej striedavej starostlivosti navrhla, aby súd výživné neurčil. Vzhľadom na výdavky otca, spochybnili otcom deklarované príjmy. Striedavú starostlivosť navrhujú určiť v dvojtýždňových intervaloch.

17. Matka v záverečnom prednese poukázala na to, že v čase, keď bol A. u nej, tiež mu prispievala na stomatologickú starostlivosť.

18. Zástupkyňa kolízneho opatrovníka navrhla zveriť maloletého do osobnej starostlivosti otca, s oprávnením obidvoch rodičov maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Pokiaľ ide o výživné, navrhla určiť ho primerane veku a potrebám dieťaťa, i k možnostiam a schopnostiam matky. Maloletý si nepraje, aby bol styk upravovaný, preto apeluje na rodičov, aby maloletého primerane motivovali a viedli k pravidelnému kontaktu s matkou. Mal by mať pravidlá, aby rodičia i maloletý vedeli, v akých intervaloch a ako bude stretávanie prebiehať. Rodičom bolo ponúknuté odborné psychologické poradenstvo, prípadne môžu vyhľadať iného psychológa, ku ktorému majú dôveru, v záujme zlepšenia komunikácie. Maloletý ťaživo prežíva nekomunikáciu rodičov, praje si, aby sa spolu rozprávali, mali k sebe aspoň základnú dôveru, aby sa vedeli o synovi dohodnúť. Maloletý má pozitívny vzťah ku obidvom rodičom, avšak zaťažujú ho situácie, kedy sa dostáva do konfliktu lojality voči jednému i druhému rodičovi. Ak rodičia budú pracovať na vzájomnej komunikácii, na vzájomných postojoch, určite to pozitívne ovplyvní názor dieťaťa, a v tejto súvislosti sa do budúcnosti nevyučuje ani striedavá osobná starostlivosť.

19. Podľa ust. § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

20. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

21. Podľa ust. § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

22. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

23. Podľa ust. § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

24. Podľa ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

25. Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

26. Podľa ust. § 63 ods. 3 Zákona o rodine ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor, a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

27. Podľa ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

28. Podľa ust. § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

29. Podľa ust. 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

30. Podľa ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

16. Po vyhodnotení vykonaného dokazovania, hodnotiac dôkazy spoločne i každý zvlášť, súd za daného skutkového stavu považuje návrh otca na zmenu výkonu rodičovských práv a povinností za opodstatnený. Celou líniou konania sa tiahnu dôsledky faktického rodičovského konfliktu. Najvýznamnejším znakom stavu/atmosféry v rodine je nechota alebo nespôsobilosť rodičov dôstojne a konštruktívne komunikovať o podstatných otázkach týkajúcich sa života ich syna, a práve táto skutočnosť vplýva na maloletého najťaživejšie, a tento stav je jeden z možných dôvodov zmeny jeho správania. Obidvaja rodičia sú v opozícii a majú čiastočne i protichodné výchovné postupy a prístup ku synovi, dvojkoľajnosť sa prejavuje najmä v odlišnej miere nárokov na maloletého pri plnení školských i záujmových aktivít. Otcovi je zo strany matky vytykávané, že má k synovi zhovievavý prístup, otec vytyka matke, a podporovaný je aj vyjadrením syna, že matka komunikáciu s ním nezvláda, rovnako jej partner. V záujme zdravého všestranného vývoja maloletého je nanajvýš žiadúce, aby rodičia prehodnotili dvojkoľajnosť vo výchove, snažili sa o jednotný výchovný prístup aspoň v základných otázkach, to je nastolili režim, ktorý je obvyklý veku, danostiam, podmienkam a okolnostiam na strane maloletého, a správne ho usmerňovali pri rozlišovaní priorít. Neadekvátne správanie maloletého v škole, pri príprave na vyučovanie i pri prístupe k športovej záujmovej aktivite, futbalu, v ktorom podľa školy vyniká, si vyžaduje jeho citlivé korigovanie a usmerňovanie rodičmi. Podľa školy, ľahšie je ovplyvniteľný rovesníkmi. Ak rodičia dokážu spolu nastaviť určité pravidlá a hranice, ktorých prekročenie je u syna neakceptovateľné, môže sa žiaduco ustáliť vo svojich postojoch a správaní, a tiež bude môcť pociťovať zadosťučinenie, že rodičia prikladajú váhu vzájomnej korektnej rodičovskej komunikácii, po ktorej on tak túži. Aktuálna nežiaduca situácia v rodine môže tiež viesť ku silnejúcemu konfliktu lojalít.

17. Je nepochybné, že v tomto štádiu maloletý, vo veku takmer 15 rokov, vyjadril pevné pranie vyrastať v prostredí u otca, kde nachádza podporu a chápaný prístup, hoci niekedy i tendenčne tolerujúci, na druhej strane, chce ostať v kontakte s matkou. K tejto má zachovaný pozitívny vzťah, neodmieta ju, chce

sa s ňou stretávať, najmä po tréningoch, avšak odmieta striktnú úpravu styku. Otec uspokojuje jeho emocionálne, citové i materiálne potreby, navyše má vytvorené silné citové puto i k bratom. V prostredí u matky a jej priateľa necíti v súčasnosti takú harmóniu domova a pokoj, ako nachádza u otca, a to bez ohľadu na úvahy o tom, do akej miery bolo neadekvátne správanie syna i matky napríklad pri incidente s telefónom. Z viacerých vyjadrení matky a čiastočne i z vykonaného dokazovania vyplýva, že v dôsledku neregulovaného prístupu maloletého k telefónu, rôznym aplikáciám a hrám, vyvstáva riziko ohrozenia jeho socializácie a potenciálnej závislosti. Ďalej súd konštatuje, že hoci na jednej strane je evidentná narušená komunikácia rodičov, na druhej strane bolo jednoznačne a bez pochybností preukázané, že aktuálne otec v prevažnej miere rieši situácie každodenného života, školské záležitosti, záujmové aktivity maloletého, zdravotnú starostlivosť a podobne.

31. Pri aktuálnom rozhodovaní o zmene úpravy výkonu rodičovských práv a povinností na základe návrhu otca súd dospel k záveru, že hoci súd nepopiera oprávnenie i záujem matky podieľať sa na výchove a starostlivosti o syna, na druhej strane súd konštatuje, že v záujme maloletého z hľadiska jeho veku, zdravého a psychického vývinu, z hľadiska jeho prežívania, prianí a postojov je spravodlivým rozhodnutím zveriť maloletého do osobnej starostlivosti otca, teda do prostredia maloletým preferovaného, v ktorom boli osvedčené priaznivé pomery vytvárané otcom. Súd súčasne rozhodol o tom, že obidvaja rodičia sú oprávnení maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach, tak ako to vyplýva i z ustanovenia § 28 ods. 1, písm. b), c) Zákona o rodine.

32. Pokiaľ ide o otázku výživného, súd upriamuje pozornosť na skutočnosť, že od poslednej úpravy výživného uplynulo viac ako 10 rokov. Príjem matky sa zdvojnásobil, rodičom odbudla vyživovacia povinnosť ku plnoletej dcére D., navyše, matka žije v jednej domácnosti s partnerom, ktorý sa môže podieľať na úhrade výdavkov na domácnosť v jednej polovici, avšak z doposiaľ naznačených vyjadrení matky vyplýva, že vo vynakladaných prostriedkoch na domácnosť sa nejaví byť rovnováha. Matka je tá, ktorá uhrádza nielen výdavky na svoje stravovanie s osobitnými diétnymi nárokmi, ale i všetky výdavky na bývanie. Jej partner si platí výdavky na svoje stravovanie, k tomu príležitostne prispieva i nad rámec sumou približne 50,- eur. Súd v tomto nepomere vidí potenciálnu finančnú rezervu matky. Od doby pobytu syna u otca, matka sa podieľa i na úhrade ďalších výdavkov na maloletého, avšak nie v takom rozsahu, ako to bolo zistené u otca. Okrem výživného určeného neodkladným opatrením, vykonateľným dňa 15. 12. 2023, v sumách po 100,- mesačne, uhrádza pravidelne, i nepravidelne, aj iné jeho potreby. Vzhľadom na zárobkové možnosti a schopnosti matky, jej majetkové pomery a zdravotný stav, je súd toho názoru, že súdom určené výživné vo výške 220,- eur mesačne je primeraným výživným, ktoré je schopná platiť zo svojho pravidelného príjmu. Pri takto ustálenej sume výživného bral súd do úvahy i jej doposiaľ preukázanú ochotu prispievať i nad rámec výživného, napríklad vo forme úhrady členského vo futbalovom oddiele, pri nákupoch športovej obuvi, či platbách poisťovného spojeného so sporením. Matka v konaní neprejavila nezáujem prispievať takto synovi do i budúcnosti, navyše súd poukazuje i na skutočnosť, ktorú otec nerozporoval, že po prechodnom období, kedy bola práceneschopná a mala nižší príjem, má zvýšené výdavky na rehabilitáciu, lieky od bolesti a špeciálnu stravu v dôsledku intolerancie. Súd tiež upriamuje pozornosť rodičov na mnohé duplicitné výdavky na maloletého, a to len z dôvodu, že doposiaľ nedokázali nájsť zhodu pri optimalizácii a redukcii nadbytočných výdavkov. Nejde o zanedbateľné sumy, ktoré by mohli obidvaja rodičia ušetriť a využiť ich nielen v prospech maloletého, ale aj ich samotných. Ak by spolu komunikovali a kooperovali efektívnejšie, mohla by byť teda ich finančná situácia ešte priaznivejšia. Súd určil vyživovaciu povinnosť matke od podania návrhu otca od 15. 12. 2023, pričom zameškané výživné ustálil po odpočítaní doposiaľ platného výživného určeného neodkladným opatrením, vo výške 740,65 eur, ktoré uložil matke zaplatiť otcovi v prospech maloletého do 15 dní od doručenia tohto rozsudku. Otec požadoval určiť výživné v sumách po 250,- eur mesačne, avšak poukazujúc na vyššie uvedené odôvodnenie, zárobkové možnosti a schopnosti matky, i odôvodnené potreby maloletého, tento návrh vo zvyšnej časti zamietol ako nedôvodný.

33. Súd neupravoval styk matky s maloletým, vzhľadom na jeho odmietavý postoj k autoritatívnemu určeniu kontaktu, tiež s poukazom na skutočnosť, že matka nemá ustálený viaczmenný pracovný režim, nemá možnosť plánovať stabilne styk s maloletým bez toho, aby zasahoval do osobnej starostlivosti o maloletého jej partner, teda iná osoba, než biologický rodič. Maloletý uprednostňuje dohodu s matkou, v konaní pred súdom vyhlásil, že matku chce navštevovať viackrát do týždňa najmä po tréningoch, pripúšťa i prenocovanie najmä počas víkendu, tak ako to vyhlásil i pred sudkyňou a kolíznou opatrovníčkou. Taktiež chce byť s matkou počas Vianoc, privítal by možnosť, ak by strávil Štedrý večer najskôr u jedného rodiča, potom u druhého. Postoje maloletého sú do istej miery ovplyvňované

atraktivitou záujmových aktivít pripravovaných rodičmi. Želá si, aby sa v prostredí u matky rozprávali spolu normálne, aby sa venovali spoločným zaujímavým aktivitám, hrám, želá si, aby témou rozhovorov nebol otec a jeho rodina, aby sa nenadávalo na otca, jeho rodinu, i maloletému.

34. Týmto rozsudkom došlo ku zmene rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 4P/22/2013-24 zo dňa 24. 4. 2013 o osobnej starostlivosti, rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 6P/44/2013-50 zo dňa 11. 2. 2014 o výživnom a rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 1P/95/2018-25 zo dňa 19. 3. 2019 v časti o úprave styku s maloletým.

35. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš v štyroch vyhotoveniach. Odvolanie môže podať účastník, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Popri všeobecných náležitostiach je potrebné v odvolaní uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona. Ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.